

og saa skal jeg kun sige, at jeg er gaaet med, fordi jeg vil hævde den personlige Ret for Iderne til at komme til Præsten og give ham det aabenbenlyst, saa at Præsterne ikke skulle sige: „Gaa ind ad Bagdøren og læg Gaven af der“, thi det passer sig ikke for en Præst. Jeg mener, at vi skulle have lige saa godt Lov til at give vor Præst en Gave, som vi have Lov til at give Andre. Derfor have vi affattet Bestemmelsen saaledes, at den ikke kan misforstaaes paa den Maade, som om vi holdt paa Accidentser. Det gjøres vi ikke, thi den Slags Ting have vi afkaffet, de kunne ikke gives mere. — Endnu skal jeg kun omtale den ny § 17 angaaende Afløsning af Offer. Jeg tror, at den kunde være bleven nok saa heldig affattet — maatte den blive gjort til 3die Behandling — naar der istedetfor, som der nu staar, var blevet bestemt, at Ligningen kun skulde lægges over de Beboere i Distriktet, som faktisk ikke havde meldt sig ud af Folketirken, altsaa virkelig paa dem, som staa i Folketirken; thi det er jo dem, som bære Offeret, og det er ogsaa dem, som Ligningen maa lægges paa. — Sdet jeg slutter, skal jeg derfor anbefale Thinget at stemme med Forslagsstillerne under Nr. 16, altsaa for vor Affattelse af Paragrafen.

Taug: Efter hvad vi have hørt igaar og idag, er der jo Enighed om, at det Lovforslag, vi her behandle, er en Dødens Kandidat. Det er blevet udtalt igaar og idag, at det gik til Digtisten, altsaa den samme Bei som sine forudgangne Brødre, og den høitærede Minister bekræftede det Udsagn, som kom fra Folkethingmanden for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti), at han slet ingen Sorg vilde føle ved, at det skete saaledes. Ved 1ste Behandling af dette Lovforslag blev det udtalt af det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds (Berg), at den danske Folkekirke kun var en borgerlig Indretning, og den høitærede Minister var enig med ham i det, men lagde blot til, at den havde et høiere Formaal. Det vil nu i Virkeligheden ikke sige Noget, at den fik dette lille Tillæg; thi ligesom man f. Ex. siger om den lovbeskyttede Uædelighed, at den er en borgerlig Indretning, men at den har et høiere Formaal, for at forsvare den med det, gaar det her. Jeg tror, at det kunde have været meget mere frugtbart for Christenlivet — og det er jo det, vi have for

Die, naar vi tale om denne Lov, det er det, vi have i Baggrunden —, om den høitærede Minister havde reist et saadant Spørgsmaal, som om det overhovedet var til Gavn, at Folketirken bevares. Folketirken bestaar jo kun under den Forudsætning, og vi kunne kun blive ved at have den under den Forudsætning, at hele det danske Folk er i den. Men den Lime vil komme, at en Kultusminister vil træde frem og sige: Er det egentlig til Gavn for Christendommen, og for det christne Liv, at denne Indretning opretholdes? Svaret vil da maasse baade her i Thinget og især ude rundt omkring lyde meget forskjelligt, thi Folket har jo nu faaet Rede paa, hvad for en Menneskealder siden ikke Mange vidste i deres Enfoldighed, at der er Forskjel paa Statskirken og saa paa Vor Herre Jesu Christi Kirke. Men det er der stor Forskjel paa. Det vidste det gamle Rancelli ikke, for det var der ingen Forskjel, og derfor kunde de oppe i Rancelliet ikke faae i deres Hoveder, hvad de egentlig skulde med disse Præster. Det var derfor, at de i sin Tid satte dem til, for at de dog skulde have Noget at bestille, at tælle Stude og Vænder. Nu er man heldigvis paa høiere Sted kommen under Veir med, at der virkelig er Noget for Præsterne at gjøre. Hovedsagen for mig er, at naar vi for Alvor ville — og ikke blot fordi det staar i Grundloven, thi den kunde ændres —, at den danske Folkekirke, denne borgerlige Indretning, skal opretholdes, saa maa vi ogsaa vide, at det koster Penge. Christi Kirke kan opretholdes uden at koste Staten en eneste Stilling. De tre første Aarhundreder, hvori den eksisterede her i Landet, fik den ikke det mindste Tilskud af Staten, den blev kun forfulgt af Staten, indtil denne tilsidst indsaa, at den maatte være med. Dengang den lutherste Kirke kom herind, kunde den tage Folket uden den mindste Understøttelse. Det Eneste, der skete, var, at Abelen fik Syn paa sin Fordel og sagde: Død og Pine! den maa vi have fat i, thi saa faae vi Nam paa Præsteflabet. Det var Grunden til, at den lutherst-evangeliske Kirke hastig gik over til at blive Statskirke. Naar altsaa, hvad jeg tror, at den store Del af Folket mener, Folketirken bør opretholdes, maa der Penge til. Det kan ikke være Andet, og det kan heller ikke være Andet, end at de Midler, som have været henlagte til den i tidligere Tider — Befolkningen bliver jo større Aar for Aar —